

HUNGARIAN
INNOVATION
AGENCY

Technológia alapú IP értékelési módszertani útmutató

2025. November 28.

A módszertani útmutató a TTO-k és TTC-k által kezelt technológia alapú IP elemek értékeléséhez nyújt gyakorlati segítséget egy kattintható útmutató formájában

Célja

A módszertani útmutató célja, hogy a lehetséges értékelési célok közül a **belső döntéshozatali célra** és a **tranzakciós célra** irányuló IP értékelések készítésében támogassa a Tech-transzfer szervezeteket, így különösen

- hogy a hazai egyetemeken és közfinanszírozású kutatóhelyeken működő TTO-k és ezek mellett működő TTC-k (továbbiakban Tech-transzfer szervezetek) jelentette működési keretre szabott módon elősegítse, hogy a **hazai Tech-transzfer szervezetekben végzett IP értékelések megfeleljenek bizonyos minőségi követelményeknek és nemzetközi jó gyakorlatoknak;**
- hogy a technológiák korai értékelésén keresztül **javuljon a közfinanszírozású kutatások illeszkedése az ipari illetve piaci igényekhez;**
- hogy **javítsa a hazai Tech-transzfer szervezetek tárgyalási kompetenciáját és pozícióját** a technológia transzfer ügyletekben, az értékesítendő szellemi tulajdon (továbbiakban: IP) szakszerű értékelésén keresztül;
- hogy **javítsa a kutatásra, iparjogvédelemre és külső értékesítésre elérhető erőforrások allokálását** a nagyértékű technológiák prioritizálásával.

Jelen dokumentum egy módszertani ajánlás a hazai Tech-transzfer szervezetek számára, így nem tekintendő rájuk érvényes hivatalos előírásnak vagy követelménynek, sem a fent említett értékelési célokra vonatkozóan, sem más esetben.

Struktúrája

- Az útmutató áll egyfelől a jelen **prezentációs összefoglalóból** (kattinthatóan navigálható formában) és a hosszabb szöveges kifejtést tartalmazó **értékelési segédletből**, amely jelen dokumentumból kattintással megnyitható (beágyazott dokumentum).
- Az értékelési segédlet gyakorlati alkalmazását segíti az értékelési szabványokat és más erőforrásokat tartalmazó **Nemzetközi helyzetkép**, és a licenszdíj és értékmegállapításhoz referenciaként szolgál, több iparágra kiterjedő **Royalty benchmark** (jelen dokumentumból szintén megnyithatók).
- A navigálhatóság támogatása érdekében **minden fekete gomb kattintható**, és az adott lépés **áttekintő oldalához irányítja az olvasót**. Például:

4.7.4

Ugrás a fejezetre

- Az alábbihoz hasonló jelzések kattintással az értékelési segédlethez navigálnak, és mutatják, hogy az adott téma vagy értékelési lépés részletes kifejtése az értékelési segédlet melyik fejezetében található.

Értékelési segédlet

4.2

- Egyes diák **jobb sarkában „visszagombok”** segítik a fejezet elejére vagy a főoldalra történő visszajutást

- A magyar felsőoktatás és innovációs ökoszisztéma az elmúlt években olyan átalakuláson ment keresztül, amelyben a tudásteremtés mellé egyre hangsúlyosabban felzárkózik a tudáshasznosítás. Az egyetemek és kutatóhelyek ma már nemcsak tudományos teljesítményükkel, hanem az általuk létrehozott szellemi tulajdon piaci és társadalmi hasznával is mérhetők. Ebben a szemléletváltásban kap kiemelt szerepet a **Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ)** által koordinált **technológiatranszfer- (TTC) program**, amelynek egyik kulcseleme a most kézben tartott, **technológia alapú IP értékelési módszertani útmutató**.
- A NIÜ célja, hogy a magyar egyetemeken és közfinanszírozott **kutatóhelyeken létrejövő tudás és szellemi tulajdon minél nagyobb arányban jusson el a piacra**, és ezáltal valós gazdasági és társadalmi értékévé váljon. A TTC-k és a hozzájuk kapcsolódó programok olyan hidat képeznek a kutatólaboratóriumok és a gazdasági szereplők között, amely a kutatási eredményeket a prototípusvalidáció és piaci bevezetés felé tereli. **A technológiatranszfer sikerességének ugyanakkor alapfeltétele, hogy a szereplők** – egyetemek, TTC-k, befektetők, vállalkozások – **közös, átlátható és szakmailag megalapozott nyelvet beszéljenek**, amikor egy-egy szellemi vagyonról, technológiáról vagy IP portfólióról tárgyalnak.

-
- A technológia alapú IP értékelési módszertani útmutató ezt a közös nyelvet kívánja megteremteni. **Eszközt ad a mindennapi munkához, támogatja a tudatos portfólió-kezelést, erősíti a tárgyalási pozíciót, és hozzájárul ahhoz, hogy a magyar egyetemek és kutatóhelyek a tudásalapú gazdaság stabil, fenntartható és nemzetközileg is látható szereplőivé váljanak.** A NIÜ ebben a folyamatban partnerként kíván jelen lenni: a módszertan nem végpont, hanem közös kiindulópont egy professzionális, átlátható és a magyar tudás értékéhez méltó technológiatranszfer-gyakorlat felé.
 - **Jelen IP értékelési útmutató kizárólag tájékoztató jellegű, nem minősül jogi, pénzügyi vagy adótanácsadásnak.** Az egyes ügyekben mindig az adott körülmények vizsgálata és szakértő (jogász, könyvelő, értékelő) bevonása szükséges. A dokumentum készítője és közléte nem vállal felelősséget az útmutató alapján hozott döntésekért vagy azok következményeiért.

Közzéteszi:

Nemzeti Innovációs Ügynökség (NIÜ)

Készítette:

Pethő Levente

Káldos Péter

Jogszabály és szabvány megfelelés

- A jelen módszertani útmutató által célzott értékelési helyzetek (Isd. 13. oldal) a jelen módszertani útmutató kiadásakor nem tartoznak azok közé, amelyekre minősített és egyetemleges jogszabályi követelmények vonatkoznak, szemben például az apportálással, kapcsolt felek közötti transzferrel vagy értékehelyesbítéssel járó értékelési helyzetekkel. Független piaci szereplők ugyanis piaci ügyletekben alapvetően szabadon állapíthatják meg az árazási feltételeket, illetve a vagyongazdálkodást érintő döntésekben is alapvetően szabadsága van a gazdálkodónak saját eszközei belső értékelésében.
- Felhívjuk azonban a figyelmet, hogy mind a belső portfóliókezelés, mind a hasznosításba adás / értékesítés területén lehetnek olyan helyzetek, ahol a hanyag kezelésre (Btk. 377. §), a hűtlen kezelésre (Btk. 376. §), a sikkasztásra (Btk. 372. §), vagy más speciális lehetséges tényállásra figyelemmel vizsgálándó, hogy az elvárható gondosságnak és más jogszabályi feltételeknek megfelel-e a jelen módszertani útmutató alapján készült értékelés alapján meghozott döntés, cselekvés. Ezek vizsgálata mindig az értékelő és az értékelés alapján eljáró felelős döntéshozó feladata és felelőssége. A jelen módszertani útmutató követése önmagában nem jelent garanciát az értékeléssel kapcsolatos események jogszabályi megfelelésére.
- Jelen IP értékelési útmutató kizárólag tájékoztató jellegű, nem minősül jogi, pénzügyi vagy adótanácsadásnak. Az egyes ügyekben mindig az adott körülmények vizsgálata és szakértő (jogász, könyvelő, értékelő) bevonása szükséges. A dokumentum készítője és közzétevője nem vállal felelősséget az útmutató alapján hozott döntésekért vagy azok következményeiért.

Tech-transzfer szervezeteknél készülő IP értékelésekkel szembeni minőségi követelmények, amelyek teljesítése a módszertani útmutató későbbi fejezeteinek betartásával biztosítható

Kritériumok a módszertannal kapcsolatban

- Pénzben kifejezett, megbízható értéket adjon
- Legyen alkalmas az alábbi értékelési célok támogatására:
 - belső döntéshozatal: nem kapcsolt felek közötti tranzakcióra való felkészülés;
 - belső döntéshozatal: portfólió kezelés;
- Legyen alkalmas szabadalom, know-how, szoftver, vagy korai fázisú technológiák értékelésére;
- Feleljen meg az üzleti életben alkalmazott konvencióknak;
- Legyen gyors és hatékony, transzparens, reprodukálható;
- Alacsonyabb erőforrásigény verzió

Kritériumok az értékelés eredményeivel kapcsolatban

- Az értékelés eredménye kvantitatív, pénzben kifejezett érték
- Az értékelés dokumentációja tartalmazza az eredmény számításának levezetését, az alkalmazott lényeges feltevéseket, és a számításokban alkalmazott minden egyes paraméternél az adat forrását.
- Az értékelés dokumentációja térjen ki a megállapított értékek értelmezésére, felhasználhatóságára és vélt megbízhatóságára.
- Az értékelés dokumentációja tartalmazza legalább a jelen módszertani útmutató tartalomkövetelmény ajánlása szerinti minimumot (Isd melléklet).
- Az értékelés eredményének nem kell alkalmasnak lennie mérleg- és eredménybeszámolóknak történő szerepeltetésre vagy más hivatalos eljárásban való felhasználásra.

Kritériumok az értékelés inputadataival kapcsolatban

- A módszertanhoz szükséges inputadatok az értékelő számára elérhetőek kell legyenek.
- A módszertanhoz szükséges inputadatok forrásának kellően megbízhatónak kell lennie.
- A módszertanhoz szükséges inputadatoknak mérsékelt költségért elérhetőnek kell lenniük.
- Az IP tulajdonosától vagy az értékelőtől származó kimutatások, előrejelzések és egyéb adatok megbízhatóságát szükséges vizsgálni, más forrásból származó adatokkal összevetni, validálni.

A Tech-transzfer szervezeteknél a monetáris értékmegállapítás mellett az előzetes, korai értékelések is kiemelt fontosságúak

A módszertani útmutató a teljes értékelésekre vonatkozó részletes iránymutatás mellett a korai értékelésekre vonatkozó szempontrendszert is tartalmaz, melynek beépítése a tudásgeneráló és a tudáshasznosító szervezetek folyamataiba növelheti a létrehozott IP vagyon értékét és javíthatja az IP kezelési döntéseket.

Korai fázisú, előzetes értékelés

Érett fázisban végzett értékelések

- A már stabilan működő szervezetek, amelyekre az International Valuation Standards Council (IVSC) által közzétett szabványok elsősorban vonatkoznak, általában elérhető historikus adatokkal, előre jelezhető cash flow-val, piaci összehasonlító adatokkal és bevált üzleti modellel rendelkeznek. Ez lehetővé teszi a robusztus, szabványosított értékelési keretrendszerek betartását, amelyek jelentősen növelik az átláthatóságot, összehasonlíthatóságot és hitelességet.
- Míg az értékelési szabványok aktívan törekednek az értékelési gyakorlatok globális harmonizálására, ezek alapvetően feltételezik az eszközök bizonyos fokú érettségét és az adatok rendelkezésre állását, ami a korai fázisú kutatási eredmények esetében általában nem áll fenn.

Tech-transzfer szervezeteknél előforduló értékelési helyzetek

Ezzel szemben a tudás- és technológiatranszfer kontextusában az IP értékelés gyakran olyan korai stádiumú technológiákkal foglalkozik, amelyekre

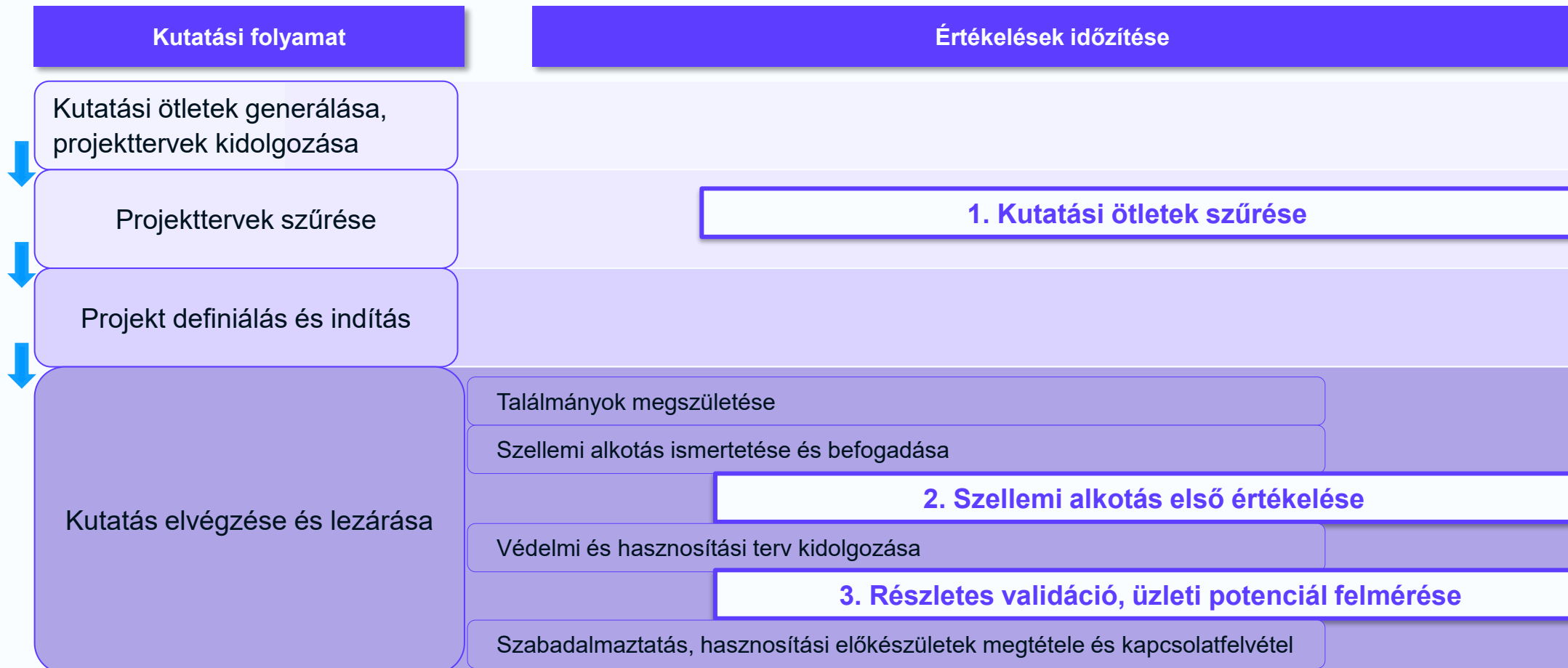
- jelentős bizonytalanság és kockázat,
- korlátozott vagy hiányzó historikus pénzügyi adatok,
- valamint erősen spekulatív jövőbeli előrejelzések jellemzők.

A kutatási tevékenység során keletkező szellemi tulajdont általában viszonylag alacsony technológiai érettségi szinten (TRL 1–4) értékelik, ahol a hagyományos értékelési módszerek gyakran túlzottan tág és bizonytalan értékelési tartományokat eredményeznek. Ezért az értékeléseknek nagymértékben támaszkodniuk kell megalapozott feltételezésekre, forgatókönyv elemzésre, szakértői véleményre és a piaci potenciál megértésére, lényegében ötvözve a szigorú analitikai megközelítéseket a tájékozott intuícióval és a kontextusérzékenységgel.

- Ezt felismerve, a jelen módszertani útmutató pragmatikus megközelítést javasol a Tech-transzfer szervezetek számára, előnyben részesítve a valóságára szabott, rugalmas, forgatókönyv-alapú módszertanokat. Ez a megközelítés nem csökkenti a hitelességet, hanem jobban tükrözi a kutatási eredményekkel és a korai fázissal járó bizonytalanságokat, amelyek felett egy értékelésben nem lehet szemet húnyni. Jelen dokumentum ugyanakkor nem helyettesítője, csupán kiegészítője az említett szabványoknak, ebben az egyedi kontextusban.
- Az értékelési szabványok egy kívánatos végcélként jelentenek, amely felé a korai fázisú IP-értékelések fokozatosan haladhatnak, ahogy a technológiák éretté válnak és megbízhatóbb pénzügyi, piaci és működési adatok állnak rendelkezésre. Ez a fejlődés összehangolja a kezdetben szakértői feltételezéseken és forgatókönyveken alapuló értékeléseket a standardizált kvantitatív módszerekkel, amelyeket egyre inkább alátámasztanak a szilárd piaci bizonyítékok és a korábbi működés pénzügyi eredményeségei.

- A gyakorlatban ezért javasolt a **technológia életciklusa során ismételten elvégezni az értékeléseket**. Kezdetben a kvalitatív értékelés és a forgatókönyvek nagyságrendi értékelési megértést nyújtanak; az idő múlásával pedig, ahogy az IP és a mögöttes technológia érettebbé válik (a TRL 6–9 szintre lép), a szakembereknek fokozatosan több kvantitatív módszert kell integrálniuk, szorosabban igazodva a bevett nemzetközi értékelési szabványokhoz. Ez az iteratív megközelítés biztosítja a kvalitatív és forgatókönyv-alapú korai értékelésekről a kvantitatív, szigorú elveket követő, szabványosított értékelésekre való áttérést az érettebb szakaszban.

- **Három előzetes értékelési időpont javasolható, amelyek időzítése az alábbi a kutatási és hasznosítási folyamatban**

Tudásgeneráló intézmény

1

Kutatási ötletek szűrése

Annak vizsgálata, hogy elvi szinten hasznosítható-e a fejlesztési cél üzleti sikerrel?

A kutatási ötletek szűrése során vagy a kutatási projekt elején.

- Javasolt konzisztens szempontrendszert kialakítani a kutatási ötletek rangsorolására (például a dokumentum későbbi szempontjainak előzetes vizsgálatával), a különféle torzítások és személyes elfogultság csökkentése érdekében.
- Javasolt a szűrésen átesett ötletek esetében szabadalmi témakutatást végezni a fejlesztési irány finomítására, hasonló megoldások feltérképezésére, a freedom to operate és a védhetőség vizsgálatával.

2

Szellemi alkotás első értékelése

Az ismertetett szellemi alkotás első felmérése, amely során a szellemi alkotás jogi védhetőségével, üzleti hasznosíthatóságával és más szempontokkal kapcsolatos alapkérdésekre keressük a választ. Az értékelés elvégzésével a szellemi alkotás besorolhatóvá válik a potenciálisan értékes szellemi alkotások vagy az üzletileg nem értékesek közé.

A szellemi alkotás ismertetés után, még a szellemi alkotás befogadása előtt, vagy rövid idővel azt követően.

Értékelési segédlet

3

TTC/TTO

3

Részletes validáció, üzleti potenciál felmérése

Amikor a találmány üzleti lehetőséggé fejlesztésének feladatai (kritikus műszaki tesztek, termék/szolgáltatás koncepció készítése, jogszerzés, üzletfejlesztés) már előre haladtak és a találmány hasznosításának üzleti modellje már körvonalazható, a piaci potenciál és a kockázatok felmérése. Továbbá minden lényeges szempont elemzése, a nagyobb kötelezettségvállalások előtt.

A szabadalmi hivatal által kiadott szabadalmazhatósági vélemény után, de a PCT nemzeti szakaszok indulása előtt (gyorsított szabadalmazhatósági vélemény esetén az elsőbbségi naptól számított 3-28 hónap között), illetve a műszaki fejlesztés és az üzletfejlesztés folyamatok kellő előrehaladásával.

Értékelési segédlet

3

Értékelés fókusz

Értékelés javasolt ideje

Értékelési elvek

Teljes értékelés a monetáris érték megállapítására

A monetáris IP értékelés attribútumait meghatározza az értékelés célja és kontextusa, ezért ennek meghatározása az értékelés első lépése

Az IP értékelés összetett és erőforrásigényes folyamat, amelyet valamilyen célnak indokolnia kell.

A különféle értékelési helyzetek eltérő megközelítések alkalmazását követelik meg, így az elkészült értékelések legtöbbször célhoz kötöttek, és nem vagy korlátozottan használhatók az eredetitől eltérő célokra.

Az IP értékelések mögött leggyakrabban a következő célokat látjuk:

- Számviteli felhasználás
- Likvidáció
- Üzleti döntéshozatal előkészítése
- IP értékesítés, licenzbe adás előkészítése
- Kockázati tőkebefektetéshez történő felhasználás
- Közös vállalat alapítás vagy felvásárlás lebonyolítása
- Hitelfinanszírozásban történő felhasználás
- Adózásban, transzferár megállapításban történő felhasználás
- Perben, jogvitában történő felhasználás

Jelen módszertani útmutató ehhez a két ponthoz tartozó értékelési célokat támogatja.

Üzleti döntéshozatal előkészítése

- A Tech-transzfer szervezeteknél alkalmazott IP értékelési módszertannak alkalmasnak kell lennie arra, hogy belső döntéseket előkészítsen a kezelt IP portfólióval kapcsolatban, például az erőforrások allokálását illetően. Az ilyen céllal készített értékelések azt vizsgálják, hogy mennyi értéket teremthet az adott szellemi tulajdon a tudásgeneráló szervezetnek (egyetem, kutatóintézet) illetve a Tech-transzfer szervezetnek, tekintve az értékelés idejében elérhető hasznosítási vagy hasznosításba adási lehetőségeket.

Értékdefiníciót tekintve ilyen esetben egy a tulajdonosra és a tervezett hasznosításra nézve specifikus érték, „Tulajdonosi érték” (Investment value/Worth - IVS 102) számítása történik.

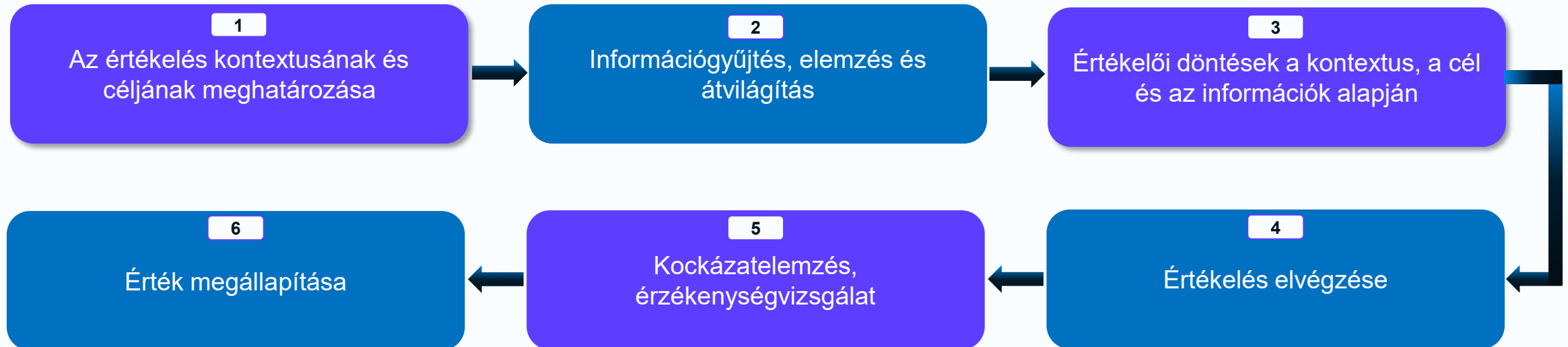
IP értékesítés, licenzbe adás előkészítése

- A módszertannak alkalmasnak kell lennie arra, hogy használható legyen IP értékesítés vagy hasznosításba adás előkészítésére, nem kapcsolt felek közötti tranzakciókban. Ilyen lehet szabadalom, know-how, szoftver vagy ezek túlsúlyával összeállított IP portfólió eladása (átruházása) vagy licenzbe adása. Bármelyikről van szó, a folyamat során az IP értékelés szerepe (eladói pozícióban), hogy tisztában legyünk a saját rezervációs árunkkal, a partnerével és a megegyezés melletti legjobb alternatíva (BATNA – Best Alternative to the Negotiated Agreement) értékével.
- Egy megfelelően kialakított értékelési modell birtokában komplexebb megállapodásoknál is felmérhető, hogy az üzleti és jogi feltételek változása hogyan érinti az ügylet jelenértékét. Emellett azzal is támogatja a tárgyalási folyamatot, hogy az árazásra vonatkozóan nem csak vélemények és vágyak, hanem racionális feltevések és üzleti/stratégiai várakozások jelennek meg az érték mögött, amelyekről szakmai egyeztetés folytatható, így sokkal könnyebben érhető el kompromisszum.

Értékdefiníciót tekintve ilyen esetben egy a tárgyaló felekre és a tervezett hasznosításra nézve specifikus érték, „Méltányos érték” (Equitable value - IVS 102) számítása történik

Az IP értékelés interaktív és konzultatív folyamat, amely 6 fő lépésből áll.

- **Interaktív**, mivel az értékelő és az IP tulajdonos (vagy a megbízó) között elengedhetetlen az egyeztetés és a megbízói információk megosztása. Ezek beszerzése, kiértékelése és kiegészítése érdekében az IP tulajdonos, illetve a kompetens szakemberei tevékeny hozzájárulása nélkül az értékelés nem végezhető el megfelelő minőségben. A Tech-transzfer szervezetek esetében az említett információk legnagyobb valószínűséggel a kutatóknál, a hasznosítási döntéseket meghozó személyeknél, az üzletfejlesztési tevékenységet végző személyeknél, az intézeti könyvelésnél és a megbízott szabadalmi ügyvivőnél érhetőek el. Ők lesznek az értékelő mellett a folyamat legfontosabb érintettjei.
- **Konzultatív**, mivel az IP értékelés legfőbb hozadéka, kiemelten korai fázisú technológiai IP-k értékelése esetében sokszor nem maga a megállapított érték, hanem az IP értékét befolyásoló tényezők és a hasznosítási lehetőségek jobb megértése, amely jobb vezetői döntésekhez és végül jobb megtérüléshez vagy társadalmi hasznosuláshoz vezet. Ennek érdekében fontos, hogy az értékelő is tisztában legyen azzal a ténnyel, hogy a korai értékeléseket övező bizonytalanságok miatt a megállapított érték helyzetfüggő és szubjektív lehet, valamint mindenképpen bizonytalanságot hordoz. Éppen ezért munkájának egyik fő célja és értéke annak feltárása, hogy az IP értéke milyen tényezőktől és bizonytalan eseményektől milyen módon és mértékben függ, nem pedig ezeknek az elfedése egy objektívnek mutatott érték mögött. Az így biztosított konzultációt pedig fontos, hogy az IP tulajdonosi oldal képes legyen „fogadni”, vagyis a megfelelő szintű döntéshozók bevonása legalább az eredmények prezentálásakor szükséges, hogy az értékelés megállapításai hasznosuljanak a szervezeten belül.

Az értékelési folyamatot és az egyes lépések részletes leírását az értékelési segédlet megadott fejezetei tartalmazzák

Értékelési segédlet

Értékelési segédlet fejezetei

1

Kontextus és cél meghatározása

4.2 4.4.1

Cél és felhasználás

- Az értékelés célja és rendeltetészerű felhasználása
- Az értékelést kiváltó ok
- Gazdasági/üzleti környezet
- A jelentés érdekelt felei és címzettjei

4.4.3

Sadas

- Értékdefiníció
- Értékelési premissza
- Alkalmazandó szabványok és előírások
- Értékelési nap kijelölése

2

Információgyűjtés, elemzés és átvilágítás

4.4.2

Feltárás

- Menedzsment interjúk
- Műszaki és üzleti interjúk
- Pénzügyi kimutatások és nyilvántartások
- A megbízó által létrehozott PFI

4.5

Kutatás

- IP átvilágítás, jogi, iparjogi elemzés
- Piaci és üzleti elemzés:
 - Üzleti modell
 - Külső piaci környezet
- Műszaki elemzés

3

Értékelői döntések meghozatala

4.3 4.4.3

Peremfeltételek

- Értékdefiníciók és premisszák megfelelő modellfeltevések alkalmazása

4.6

Értékelési módszerek

- Értékelési módszerek

4.7.1

- Több módszer alkalmazása

4

Értékelés elvégzése

4.7.3

Pénzügyi kimutatások felhasználása

- PFI-k becslése, megbízó PFI vizsgálata, validálása, módosítása és kiterjesztése
- Kiegészítő piackutatás és benchmark elvégzése

4.7.2 4.7.4 4.7.5

Értékelési modell építése

- Hátralévő hasznos élettartam (RUL) becslése
- Értékelés bemenő adatainak számítása
- Értékkomponensek számítása
- Jelenérték számítás
- Adóhatás figyelembevétele

5

Kockázatelemzés, érzékenységvizsgálat

4.7.6

Forgatókönyv elemzés

4.7.7

Érzékenységvizsgálat

További ellenőrzések

- Józansági/érvényességi ellenőrzések
- Összevetések

6

Érték megállapítása

4.4.5 4.7.9

Értékkövetkeztetés

- Értékelési eredmény kiválasztása az értékek közül
- Eredmény értelmezése, annak fő korlátai, kockázatai
- Értékelés felhasználása
- Prezentáció / egyeztetés a megbízóval

Kvalitatív értékelés

Kvantitatív/monetáris értékelés

Az értékelési folyamat lépései

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
<p>4.2 Értékelési helyzetek és következményeik</p> <p>4.4.1 Az értékelés kontextusának és céljának meghatározása</p> <p>4.4.3.Értékdefiníció meghatározása és értékelői döntések</p>	<p>1. Értékelési cél és helyzet azonosítása</p> <ul style="list-style-type: none"> A megbízóval történő konzultáció mellett az értékelő azonosítja az értékelés célját, mögöttes okait, és tervezett felhasználását 		✓		
	<p>2. Döntés külső szakértő bevonásáról</p> <ul style="list-style-type: none"> Jelen módszertani útmutató azokat az értékelési célokat fedi le, amelyek az alábbi pontokhoz tartoznak. <ul style="list-style-type: none"> Üzleti döntéshozatal előkészítése IP értékesítés, licenzsbe adás előkészítése Amennyiben az értékelési cél egy adott esetben kívül esik ezen, vagy az értékelés kiemelt jelentőséggel bír, döntést kell hozni külső, független szakértő bevonásáról. 				
	<p>3. Döntés az értékdefinícióról</p> <ul style="list-style-type: none"> A megállapított értékelési célnak megfelelő értékdefiníció választása A kontextusnak és az értékdefiníciónak megfelelő értékelési premissza kiválasztása <ul style="list-style-type: none"> A lehetséges legjobb és legmagasabb hasznosítási mód (highest and best use); Az előzőtől eltérő jelenlegi, vagy tervezett hasznosítási mód; Speciális eset, például likvidáció 			✓	
	<p>4. Értékdefiníció és értékelési premissza követése az értékelés során</p> <ul style="list-style-type: none"> Az előzőekkel összhangban az értékelő azonosítja a vonatkozó szabványokat és előírásokat, amelyek vonatkoznak az értékelésre, és ennek megfelelően végzi a további elemzést A kvalitatív elemzés és a monetáris értékelés során a továbbiakban következetesen alkalmazza a választott értékdefiníciót és értékelési premisszát, vagyis olyan feltételezéseket alkalmaz, amelyek konzisztensek azzal, hogy kinek és milyen körülmények között vett értéket becsül. 				✓

Tippek, példák

1. Az értékelési cél egy szabadalomcsalád megfelelő értékesítési árának meghatározása, egy ipari vállalatra történő átruházás előkészítéseként.

2. Külső szakértő bevonásáról a tudáshasznosító szervezet az ügylet várható volumene és a rendelkezésre álló erőforrások alapján dönt.

3.Mivel az értékelés elsődlegesen az ártárgyalást hivatott támogatni, és mivel érdeklődés híján nincsen más potenciális vevő, **az értékdefiníció méltányos érték (equitable value)**, az értékelés során pedig a jövőbeli hasznok vagy a pótlási költségek becslése a konkrét tárgyalófél lehetőségeinek alapján történik.

4. Mivel a felek között összefonódás nincs, az értékelő elsődlegesen az **IVS 210 és 100-106 standardokat követi**, figyelemmel a vonatkozó intézeti szabályzatokra és helyi jogszabályokra is. Az értékelés során elsődlegesen annak a maximális haszon jelenértékének becslése történik, amit a vevő az IP megszerzésével realizálhat. Ez lesz az az ár, amelynél magasabbat nem lehet elérni az ártárgyalás során.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.4.2.Feltárás - Információgyűjtés, elemzés és átvilágítás	<p>1. Szükséges adatok és információk beszerzése, amely jellemzően az alábbi eszközökkel történik:</p> <ul style="list-style-type: none"> Az értékelés érintettjeinél elérhető vagy általuk elkészíthető írásos információk és dokumentumok bekérése; Az értékelés érintettjeivel készített interjúk; Adatbázis kutatás; Piackutatás (elsősorban szekunder piackutatási módszerekkel). 				
	<p>2. Értékelt eszközre vonatkozó információk</p> <ul style="list-style-type: none"> iparjogvédelmi státusz és ügytörténet eljárásonként létrehozás körülményei, tulajdonosi/átruházási láncolat részletes műszaki leírás, technológia érettség szabadalmi bejelentés teljes szövege eljárásonként / know-how leírás / szoftver dokumentáció 	✓	✓		
	<p>3. Hasznosításra vonatkozó információk</p> <ul style="list-style-type: none"> eddigyi hasznosítási események, erőfeszítések, eredmények hasznosítási lehetőségek, elképzelések és ezek közelsége, realitása várható fejlesztési idő és ráfordítás (time-to-market) hasznosításra vonatkozó pénzügyi tervek 		✓		
	<p>4. Létrehozásra, fejlesztésre vonatkozó információk</p> <ul style="list-style-type: none"> részletes fejlesztéstörténet időbeli és anyagi ráfordításokkal 		✓		
	<p>Piaci információk</p> <ul style="list-style-type: none"> hasznosítási szempontból releváns piaci szegmensek áttekintése (méret, növekedési ütem, piacszerkezet, stb.) összehasonlítható termékek, versenytársak elemzése 			✓	

Tippek, példák

- A megbízó szakembereivel készített interjúk megfelelő dokumentálása fontos, mivel az elhangzottak felhasználása sokszor hetekkel később történik.
- Az adatbázis kutatásokat úgy kell végrehajtani és dokumentálni, hogy azok szükség esetén külső fél által reprodukálhatóak legyenek
- Az értékelő elsődleges célja az elemzésnek ebben a fázisában az, hogy az értékelt eszközt megértse olyan szinten (mind műszakilag, mind jogilag, mind üzletileg), hogy képes legyen kijelölni a további elemzés irányát.
- A feltárás során számos esetben fordul elő, hogy a megbízó által közölt információk pontatlannak bizonyulnak (pl. számviteli nyilvántartások, iparjogvédelmi státusz). Az elemzésnek elég alaposnak kell lennie, hogy a lényegi eltéréseket hamar feltárja. Az ilyen diszkrpanciákat az értekelőnek fel kell oldania a megbízóval való konzultációval. Amennyiben ez nem sikerül és a megbízó által szolgáltatott információ nem igazolható az értekelő által végzett elemzéssel, ezt az értékelési jelentésben fel kell tüntetni és adott esetben az információt nem, vagy korlátozottan kell figyelembe venni.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.5. Kvalitatív értékelési szempontrendszer	<p>1. Jogi, iparjogvédelmi elemzés</p> <ul style="list-style-type: none"> Az értékelőnek IP forma szerint eltérő checklistát kell követnie a jogi és iparjogvédelmi szempontok elemzése során. Az elemzés kiterjed az IP jogi státuszára, az eszköz értékteremtési módjának megértésére, a jogi kockázatok feltárására és az eszköz minőségének (pl. védelem erőssége) felmérésére. 	✓	✓		
	<p>2. Üzleti elemzés - Hasznosítás üzleti modelljének elemzése</p> <ul style="list-style-type: none"> A hasznosítás üzleti modelljének vizsgálata ki kell terjedjen az adott esetben kritikus elemekre, amelyeket az értékelési modell tervezése során az értékelőnek figyelembe kell vennie. A kritikus elemek azonosításához hasznos eszközt nyújtanak az üzleti modellek áttekintő elemzését segítő módszertanok 		✓	✓	
	<p>3. Piaci elemzés - Külső piaci környezet elemzése</p> <ul style="list-style-type: none"> A piaci környezet elemzését tágabban értelmezve értjük, a szabályozási, politikai, természeti, stb. környezet szempontjából lényeges tényezőket is ide véve. Ahogy az üzleti modell elemzésénél is, itt is hasznos lehet áttekintő menedzsment módszertanok alkalmazása az elemzés teljeskörűségének biztosítására. 			✓	
	<p>4. Műszaki elemzés</p> <ul style="list-style-type: none"> A műszaki elemzés nagy egyediséget mutat a különféle értékelhető eszközöknél, ugyanakkor az értékelőnek azokra a tényezőkre kell összpontosítania, amelyek a szellemi tulajdon értékét befolyásolhatják. 		✓	✓	

Tippek, példák

- A jogi elemzés során az első lépés a státuszvizsgálat, amely során feltárásra kerül az értékelni kívánt IP-hoz kapcsolódó összes oltalom és ezek jogi érvényessége. Kiemelt jelentőségű a tulajdonosi lánc vizsgálata is.
- A hasznosítás üzleti modelljének elemzéséhez hasznos eszközt jelentenek a Business Model Canvas (BMC) a marketing mix 4P modellje.
- A külső környezet elemzésében hasznos eszközt jelentenek a TAM, SAM, SOM modell, a Porter féle 5 erő modell és a PESTEL elemzés.
- TTC tudáshasznosítási kalauz 1.2.1 fejezete említi a Tech scouting interjúk és a Technológiai profil scorecard módszereket
- A műszaki elemzés során kiemelt szempont a technológia érettsége (time-to market, TRL), a skálázhatóság és meglévő műszaki környezethez való illeszkedés.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
<p>4.3. Jogszabály és szabvány megfelelés</p> <p>4.4.3.Értékdefiníció meghatározása és értékelői döntések</p>	<p>1. Értékelési helyzetre vonatkozó előírások felmérése</p> <ul style="list-style-type: none"> Az IP értékelési folyamat elején az értékelőnek fel kell mérnie, hogy az adott értékelési helyzetre milyen jogszabályok és szabványok vonatkoznak. A nemzetközi szabványok és jó gyakorlatok tekintetében javasolt, hogy az értékelő vizsgálja meg a jelen módszertani útmutatóhoz mellékelt Standardokra és módszertani ajánlásokra vonatkozó nemzetközi helyzetkép-et, és szükség esetén végezzen saját felmérést az alkalmazandó szabványok tekintetében <div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>■ Jogszabály és szabvány megfelelés</p> <ul style="list-style-type: none"> A jelen módszertani útmutató által célozott értékelési helyzetek (Isd. 13. oldal) a jelen módszertani útmutató kiadásakor nem tartoznak azok közé, amelyekre minősített és egyetemleges jogszabályi követelmények vonatkoznak, szemben például az apportálással, kapcsolt felek közötti transzferrel vagy értékehelyesítéssel járó értékelési helyzetekkel. Független piaci szereplők ugyanis piaci ügyletekben alapvetően szabadon állapíthatják meg az árazási feltételeket, illetve a vagyongazdálkodást érintő döntésekben is alapvetően szabadsága van a gazdálkodónak saját eszközei belső értékelésében. Felhívjuk azonban a figyelmet, hogy mind a belső portfóliókezelés, mind a hasznosításba adás / értékesítés területén lehetnek olyan helyzetek, ahol a hanyag kezelésre (Btk. 377. §), a hűtlen kezelésre (Btk. 376. §), a sikkasztásra (Btk. 372. §), vagy más speciális lehetséges tényállásra figyelemmel vizsgálendő, hogy az elvárható gondosságnak és más jogszabályi feltételeknek megfelel-e a jelen módszertani útmutató alapján készült értékelés alapján meghozott döntés, cselekvés. Ezek vizsgálata mindig az értékelő és az értékelés alapján eljáró felelős döntéshozó feladata és felelőssége. A jelen módszertani útmutató követése önmagában nem jelent garanciát az értékeléssel kapcsolatos események jogszabályi megfeleléségre. Jelen IP értékelési útmutató kizárólag tájékoztató jellegű, nem minősül jogi, pénzügyi vagy adótanácsadásnak. Az egyes ügyekben mindig az adott körülmények vizsgálata és szakértő (jogász, könyvelő, értékelő) bevonása szükséges. A dokumentum készítője és közléteveje nem vállal felelősséget az útmutató alapján hozott döntésekért vagy azok következményeire. </div>				✓

Tippek, példák

1. Amennyiben az adott értékelési helyzet új a tudáshasznosító szervezet számára, mindenképp javasolt szakértő bevonása

Tippek, példák

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
<p>4.6. Monetáris értékelési módszerek</p> <p>4.7.1. Értékelési módszertan választása</p>	<p>1. Monetáris értékelési módszerek</p> <ul style="list-style-type: none"> A különféle értékelési módszerek a következő megközelítés egyikéhez tartoznak: <ul style="list-style-type: none"> Piaci összehasonlítás alapú megközelítés (market approach) A költség alapú megközelítés (cost approach) A jövedelem alapú megközelítés (income approach) 				
	<p>2. Egyszerűbben alkalmazható értékelési módszertanok</p> <ul style="list-style-type: none"> Az értékelési útmutató két egyszerűbben kivitelezhető, de széleskörben alkalmazható és széleskörben elfogadott értékelési módszert ismertet: <ul style="list-style-type: none"> Royalty-mérték vagy royaltydíj-mentesülés módszer (RfR) – Jövedelem alapú megközelítés Újraelőállítási/pótlási érték módszer (RCNLD) – Költség alapú megközelítés 				
	<p>3. Értékelési helyzetnek megfelelő értékelési módszer választása</p> <ul style="list-style-type: none"> Javasolt több értékelési módszer egyidejű alkalmazása, például a fő értékelési módszer mellett legalább egy ellenőrző módszer szerinti értékelés elvégzése Az elsődleges értékelési módszertan választásakor elsősorban az alábbi tényezők játszanak szerepet: <ul style="list-style-type: none"> Milyen módszer illeszkedik jól az értékelési helyzethez és értékdefinícióhoz Szabvány előírásnak való megfelelés Szükséges adatok rendelkezésre állása és megbízhatósága Eszköz fajtája – pl. helyettesíthetőség Értékteremtés módja – bevétel generálás, költségmegtakarítás, egyéb 			✓	✓

1. Leggyakrabban a jövedelem alapú módszerek használhatók IP értékelésre. A költség alapúak közül a historikus költség megállapítása csak a számviteli nyilvántartásban, aktuális érték megállapításában nem használható. Erre az újraelőállítási/helyettesítés elvet használó módszerek alkalmasak. A tisztán piac alapú módszerek – bár prioritáltak más eszköz osztályokban – IP értékelésben lényegében nem alkalmazhatók.

2.A Royalty-mérték módszer (RfR) a leggyakrabban használt értékelési módszer IP értékelés esetén. Előnye, hogy kevés input adat kell hozzá, és részben piaci információra támaszkodik. Hátránya, hogy tisztán bevétel alapú, így érzéketlen a nyereségességre.

3.Az értékelési helyzet és az értékdefiníció járhat egy hipotetikus tranzakció feltételezésével, vagy enélkül – előbbi esetben az RCNLD módszer jól alkalmazható lehet, utóbbiban nem. A költség alapú módszerek jellemzően a nemrég előállított IP-k értékelésére lehetnek alkalmasak, és elsősorban akkor, ha az nem bevételgeneráló eszköz. Az RfR módszer mind tranzakció esetében, mind annak hiányában jól alkalmazható. Korai fázisban viszont jelentős nehézséget jelent a megbízható bevétel előrejelzések elkészítése, így a költség alapú módszerek az adatelérhetőség és megbízhatóság miatt jobb választás lehetnek.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.7.3. Pénzügyi kimutatások felhasználása	<p>Pénzügyi kimutatások szerepe az értékelésben</p> <ol style="list-style-type: none"> Az értékelő először beszerzi a megbízótól az értékelt eszköz előállításával és hasznosításával kapcsolatos pénzügyi kimutatásokat és terveket Az értékelés peremfeltételeinek meghatározása után az értékelő elkészíti azokat a pénzügyi kimutatásokat és előrejelzéseket, amelyek egyrészt alkalmasak a hasznosítási tevékenység vagy az eszköz reprodukálási folyamatának elemzésére, másrészt pedig megfelelő bemeneti adatot szolgáltatnak a kiválasztott értékelési módszerek számára. Ezek rendelkezésre állásával lehetővé válik a pénzügyi modell elemzése, a különféle bevételforrások és költségtervek figyelembevételéről történő döntés, az értékelési premisszának megfelelő kiigazítások elvégzése. 				
	<p>1. Megbízói kimutatások beszerzése és elemzése</p> <ul style="list-style-type: none"> Az értékelési segédlet tartalmazza az útmutató szerinti módszerekhez szükséges kimutatások körét. Az értékelő ezeket feldolgozza, elemzi, rendszerbe foglalja és megvizsgálja majd megszünteti az eszköz múltjáról elmondottak és a pénzügyi kimutatások közötti esetleges ellentmondásokat a megbízó bevonásával. 		✓		
	<p>2. Előrejelzések és pénzügyi modell elkészítése</p> <ul style="list-style-type: none"> Az értékelő a megbízói kimutatásokból elkészíti azokat az előrejelzéseket és kimutatásokat, amik alkalmasak az értékelésben történő felhasználásra az azokban szereplő adatkör és időtáv tekintetében. Ezek az értékelés köztes termékei. Ilyenek lehetnek például az eszköz fejlesztési ráfordítások integrált kimutatása, értékesítési terv, alábontott bevételtev, eredménykimutatás terv, cash-flow terv, stb. 			✓	
	<p>3. Kiigazítások elvégzése</p> <ul style="list-style-type: none"> Amennyiben a kiválasztott értékelési módszernek bemeneti adatul szolgáló pénzügyi adatok (például Royalty-mérték módszer esetében elsősorban a releváns nettó árbevétel-fajtákra vonatkozó bevételtev) már pontosan tükrözik az értékelési nézőpontot, elvégezhető az értékelési módszer szerinti érték kiszámítása. 			✓	

Tippek, példák

- Az értékelési helyzet és a vonatkozó előírások határozzák meg, hogy az értékelőnek milyen mélységű elemzést kell elvégeznie a megbízótól kapott kimutatások és információk felhasználása érdekében.
- Belső felhasználás esetén, amikor nem áll fent annak a veszélye, hogy a megbízói információkban lévő torzítások külső szereplők megtévesztését eredményezik, az értékelő a megbízóval való megegyezés szerinti szintű elemzést folytat. Ez adott esetben jelentheti a megbízó által szolgáltatott kimutatások és előrejelzések változatlan formában történő felhasználást.
- Jogszabályok által kötött értékelési helyzetekben – amelyeket az útmutató nem fed le – vagy kiemelt jelentőségű belső felhasználás esetén (pl. nagyértékű tranzakció) az értékelő részletes elemzést végez a megbízói adatokon, feltárva azok hibáit, hiányosságait, a lehetőség szerinti legszélesebb körben validálja azokat és vizsgálja az alátámasztottságukat. Szükség esetén pedig módosításokat hajt végre azokon, amennyiben nem felelnek meg a vonatkozó előírásoknak vagy az általános piaci és üzleti gyakorlatnak (például irreális növekedési várakozások).
- Az értékelő ugyanakkor jellemzően nem végez nyomozati, tényfeltáró tevékenységet.

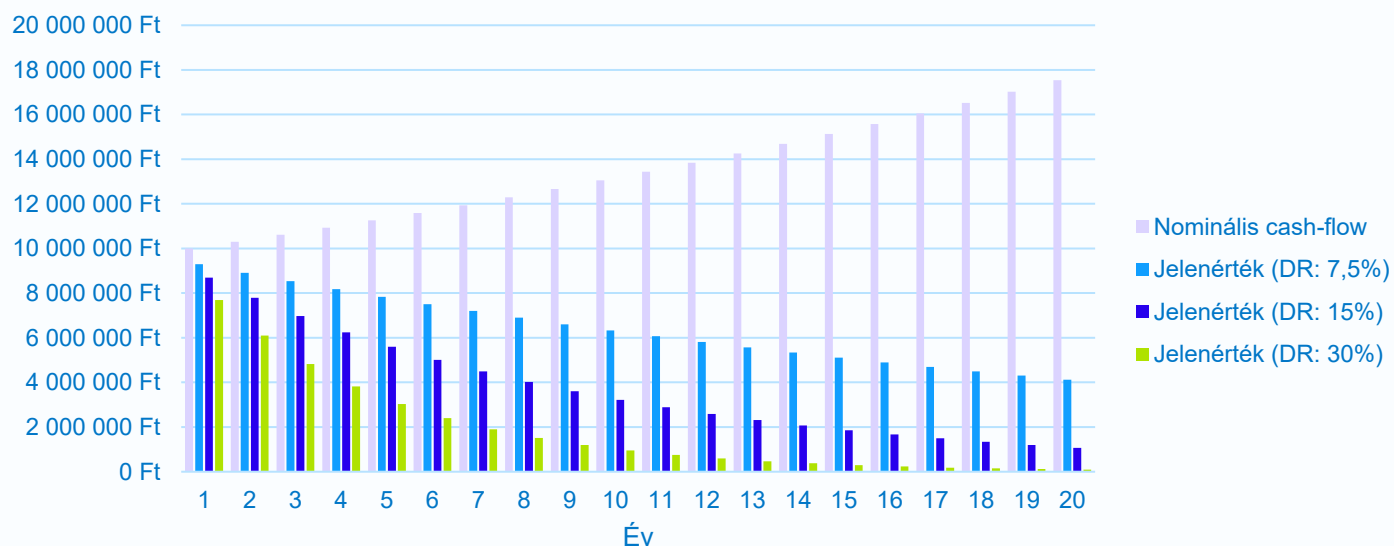
Tippek, példák

1. A **Royalty-mérték módszer előnye**, hogy a szellemi tulajdonhoz társítható árbevétel becslésén túl nem igényli további pénzáramlások becslését a szellemi tulajdon hasznosításával összefüggésben, így **a lehető legkisebb bizonytalanságot tartalmazza**. Az árbevételből a szellemi tulajdon által megtermelt részt nem belső kimutatások logikáján, hanem entitás specifikus módon ragadja meg, hanem **piaci megfigyelésekre alapozza**. Másik fő bemeneti adata így az összehasonlítható piaci tranzakciókban megfigyelt royalty ráta, amit a piac független felek között a szellemi tulajdonhoz társított. **A kevés és jól becsülhető, illetve megfigyelhető input adat a módszert a legtöbb esetben jól alkalmazhatóvá teszi**, ami lényeges szempont a megfelelő értékelési módszer kiválasztásánál.

2. A **módszer hátránya**, hogy nem veszi figyelembe a szellemi tulajdon hasznosításának költségoldalát, így **alapvetően érzéketlen annak jövedelmezőségére, befektetési igényére**.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
<p>4.7.4. Royalty-mérték módszer elvégzése</p> <p>4.7.2. Értékelési modell építése</p>	<p>Módszer lépései</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Eszköz hátralévő hasznos élettartamának (RUL) becslése 2. Pénzügyi előrejelzések extrapolálása a hasznos élettartamra 3. Bevételek és értékesítési mennyiségek előrejelzése az IP élettartamára 4. Pénzügyi előrejelzések validálása és dokumentálása 5. Royalty ráta megállapítása 6. Tulajdonlasi költségek megállapítása 7. Adózás számítása 8. Mentessült royaltydíj összegek számítása 9. Diszkontráta kialakítása 10. Diszkontálás elvégzése 11. Végérték (terminal value) számítása 12. Amortizáló adópajzs-hatás (TAB – Tax Amortization Benefit) figyelembe vétele vagy elhagyása 13. Érték megállapítása 	✓	✓	✓	

Jövőbeli időszakok hozzájárulása az értékhez különféle diszkontráták esetén

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
<p>4.7.5. Újraelőállítási/pótlási költség módszer elvégzése</p> <p>4.7.2. Értékelési modell építése</p>	<p>Módszer lépései</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Újraelőállítás vagy pótlás költség módszer közötti választás 2. Közvetlen költségek számítása 3. Közvetett költségek számítása 4. Fejlesztői profit számítása 5. Vállalkozói ösztönző számítása 6. Avulások számítása 7. Érték megállapítása 	✓	✓	✓	
	<p>Újraelőállítás vagy pótlás érték komponensei</p>				

Tippek, példák

1.A módszer alkalmazhatóságának feltétele az értékelt eszköz **helyettesíthetősége**. Ez akkor áll fent, ha helyettesítés **technikailag kivitelezhető, jogilag megengedett és üzleti oldalról megvalósítható**, mivel nem igényel ésszerűtlenül sok időt.

2.A helyettesíthetőség fennállását minden esetben vizsgálni kell. Iparjogvédelmi szempontból például a szoftverek jellemzően helyettesíthetőek jogsértés nélkül, míg a szabadalmi oltalom csak akkor, ha kidolgozható egy nem ekvivalens műszaki alternatíva, amely képes lényegében azonos vagy kellően közeli műszaki hatás elérésére, és ez szabadalmazható is (ilyen eset ritkán áll fenn).

3.Egy feltételezett piaci tranzakció esetében az újraelőállítási vagy pótlási érték a vevő számára az eladóval való megegyezés legjobb alternatíváját jelenti, vagyis azt az értéket amelynél magasabb áron a vevő számára nem éri meg lebonyolítani a tranzakciót (nem veszi meg többért az eszközt, mint amennyiért más forrásból hozzájut/maga elő tudja állítani). Ez a vevői rezervációs ár, **vagyis a lehetséges értéktartomány felső határa**.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.7.6. Forgatókönyv elemzés	<p>A módszer alkalmazásával kapcsolatos alapvetések</p> <ul style="list-style-type: none"> A forgatókönyv-elemzés egy stratégiai tervezési eszköz, amelynek segítségével különböző lehetséges kimenetek vizsgálatával értékelhető, hogy a jövőbeli események vagy körülmények milyen hatással lehetnek az értékelés kimenetére. A forgatókönyv elemzés akkor hasznos eszköz, ha azonosíthatóak olyan kritikus események (például forgalomba hozatali engedélyezési eljárás sikerül/korlátozottan sikerül/nem sikerül) vagy külső környezeti forgatókönyvek (pl. 5 év elteltével megjelenik hasonló képességű versenyző technológia, vagy szabályozási környezet A/B/C eshetőség szerint alakul), amelyek mentén önmagukkal konzisztens, de egymástól eltérő jövőképek azonosíthatók és modellezhetők. 				
	<p>1. Konzisztens forgatókönyvek képzése</p> <ul style="list-style-type: none"> Első lépés azoknak a reális forgatókönyveknek, jövőképeknek a felvázolása majd alaposabb kidolgozása, amelyek a gyakorlatban megvalósulhatnak. Itt tehát az értékelő nem az értékelési modellből indul ki, hanem hátralép attól, és a környezeti valóságból vezeti le a forgatókönyveket. Kevésbé specifikus helyzetben, vagy alacsonyabb ráfordítással készülő értékeléseknél elképzelhető a legjobb, a legrosszabb és a legvalószínűbb (alap) forgatókönyvek kidolgozása. 			✓	
	<p>2. Egyes forgatókönyvek hatásának modellezése az értékre</p> <ul style="list-style-type: none"> A forgatókönyv-elemzés elsősorban külső tényezők modellezésére szolgál, amely során hipotetikus forgatókönyvek, tehát több változó egyidejű változásának hatását vizsgáljuk a modell bizonyos paramétereire (értékesítési mennyiség, értékesítési ár, munkaerő költség, adókulcs, stb.), és ezen keresztül a végértékre. Adott forgatókönyvön belül a különféle paraméterek változásának egymással konzisztensnek kell lennie. 		✓	✓	
	<p>3. Értékre vonatkozó következtetések elvégzése</p> <ul style="list-style-type: none"> Az eltérő forgatókönyvek szerinti értékből képezhető például értéktartomány, amelyben a végeredmény lehet a középérték vagy a legvalószínűbb forgatókönyv szerinti érték. A forgatókönyvek értéke a helyzettől függően más következtetésre is felhasználható. 				

Tippek, példák

- A forgatókönyv elemzés megfelelő alkalmazása esetén a leglényegesebb paraméterek (amelyekre az érték a legérzékenyebb) változó értékeket vesznek fel, így az érzékenységvizsgálat elvégzése ezután már nem szükséges.
- Praktikusan sem alkalmazható jól együtt a két módszer, mivel ez túl sok és együttesen nem igazán értelmezhető eredmény létrejöttéhez vezet. A forgatókönyv elemzés és az érzékenységvizsgálat közül ezért jellemzően választania kell az értékelőnek, vagy az érzékenységvizsgálatot annak érdekében kell elvégeznie, hogy azonosítsa minden olyan kritikus paramétert, amelyre a forgatókönyv elemzést ki kell terjeszteni

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.7.7 Érzékenységvizsgálat	<p>A módszer alkalmazásával kapcsolatos alapvetések</p> <ul style="list-style-type: none"> Az érzékenységvizsgálat egyszerre egy paramétert módosítva és a többi változatlanul tartva vizsgálja, hogy az eredményváltozó mennyire érzékenyen reagál a különféle paraméterek adott mértékű változására. Ezen keresztül az érzékenységvizsgálat célja a leginkább kritikus tényezők azonosítása. 				
	<p>1. Kritikus paraméterek kiválasztása</p> <ul style="list-style-type: none"> Az érzékenységvizsgálat során az egyes paraméterek egymás utáni tesztelésével lehet megtalálni a legnagyobb érzékenységű változókat. Ezek közül a lényegesebbek kerülnek kiválasztásra az értékelő által és bemutatásra az értékelési jelentésben. 			✓	
	<p>2. Érzékenység vizsgálata és bemutatása</p> <ul style="list-style-type: none"> A paraméterek ábrázolása technikai szempontok miatt gyakran történik párokban, például a diszkont ráta és a royalty ráta (két változó, amire a Royalty-mérték módszer jellemzően a legérzékenyebb) együttes ábrázolásával, ahogy az alábbi példamátrix mutatja. 			✓	
	<p>3. Értékre vonatkozó következtetések elvégzése</p> <ul style="list-style-type: none"> Az érzékenységvizsgálat eredményei alapján az értékelő adott esetben felülvizsgálja a paraméterekkel kapcsolatban alkalmazott feltételezéseket vagy további elemzéseket végez a paraméter pontosabb megválasztása és alátámasztása érdekében. A paraméterek beállításán és a végérték változásán túl az érzékenységvizsgálat lényege a modell viselkedésének és az érték változásának jobb megértése. Amennyiben egy adott paraméterre való magas érzékenység a modell felépítésének absztrakt tényezőiből ered, az értékelő felhívja a figyelmet az esetleges bizonytalanságra, ami ebből ered. Amennyiben az érzékenység mögött valós tényezők állnak – mivel a modell hűen ragadja meg a valós pénzügyi következményeket -, az értékelő felhívja a figyelmet arra, hogy ezek a tényezők nagy hatással lehetnek az IP tényleges üzleti teljesítményére. 				

Tippek, példák

1. Az érzékenységvizsgálat elsősorban nem külső tényezők hatását vizsgálja, hanem a kritikus paraméterek eltérő megválasztásának hatását, így előnyösen alkalmazandó olyan modell változókra, amelyek hatása jelentős, és/vagy amelyek megválasztása jelentős mértékben alapul szakértői véleményen vagy becslésen, piaci referencia adatok helyett.

Tippek, példák

1. Az értékelés felhasználása nem az értékelő feladata és felelőssége. Az értékelő egy szakmai véleményt biztosít a vizsgált eszköz értékére vonatkozóan, amelyet a megbízó saját belátása szerint és kockázatára használ fel.

2. A Tech-transzfer szervezeteknél alkalmazott IP értékelési módszertannal készített értékelések esetében ezért is lényeges, hogy az értékelés felhasználásáról döntő személyek kellő mértékben be legyenek vonva az értékelési folyamatba ahhoz, hogy teljeskörűen értelmezni tudják az értékelés eredményeit és az azzal kapcsolatos bizonytalanságokat. Ennek fényében pedig kellően informált döntést tudjanak hozni az értékelés felhasználásáról.

Értékelési lépés	Elvégzendő feladatok kifejtése	Adatszükséglet			
		Speciális adatbázis	Megbízói adat	Értékelői adatgyűjtés	Standard / jogforrás
4.7.9. Megállapított értékre vonatkozó konklúzió és az értékelés felhasználása <i>4.4.5 Értékmegállapítás és felhasználás</i>	1. Értékelési eredmények összevetése <ul style="list-style-type: none"> Az eredmények elemzése mellett javasolt több módszer összevetése a jobb következtetések levonása érdekében. Ez alatt értendő a teljes értékelési módszerek végeredményeinek összevetése, illetve a kritikus paraméterek választására vonatkozó különböző módszerek összevetése is (pl. diszkont faktor, royalty ráta, stb.) 				
	2. Értéktartomány és megállapított érték meghatározása <ul style="list-style-type: none"> Az eredmények fenti vizsgálatával juthat el az értékelő oda, hogy a jellemzően több pénzbeli érték (többféle módszer illetve többféle forgatókönyv szerinti pénzbeli értékek) és intervallum közül kijelölje azt, amely a legvalószínűbb értéket jelenti a vizsgált eszköz esetében. Ez a lépés, az értékkövetkeztetés igen lényeges az értékelés felhasználhatósága szempontjából. 			✓	
	3. Eredmények bemutatása <ul style="list-style-type: none"> Annak érdekében, hogy a megbízó megfelelően fel tudja használni az értékelést, esetenként a jelentés elolvasása nem elég, ezért javasolt az eredmények szóbeli prezentálása. A korai fázisú értékelések esetén a pénzbeli érték mellett kiemelten fontos az értékre ható tényezők azonosítása, és a lehetséges hatások bemutatása is. Az eredmények közléséhez vagy prezentálásához hozzá kell, hogy tartozzon az értékelés korlátainak és bizonytalanságainak ismertetése is. 			✓	

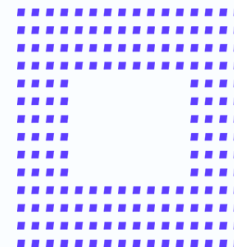
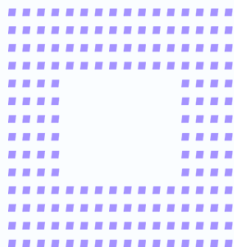
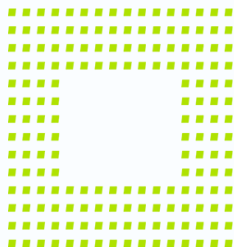
HUNGARIAN
INNOVATION
AGENCY

Értékelési segédlet

és

**Nemzetközi helyzetkép az IP és immateriális javak
értékelését támogató erőforrásokról**

Fejezet szám	Értékelési segédlet fejezetei
1.	Bevezető
2.	Célok
3.	Előzetes, illetve korai értékelésekre vonatkozó szempontrendszer
4.	Szellemi vagyon értékelési útmutató
4.1.	Az értékeléssel szembeni kritériumok
4.2.	Értékelési helyzetek és következményeik
4.3.	Jogszabály és szabvány megfelelés
4.4.	Az értékelés folyamata
4.4.1.	Az értékelés kontextusának és céljának meghatározása
4.4.2.	Feltárás - Információgyűjtés, elemzés és átvilágítás
4.4.3.	Értékdefiníció meghatározása és értékelői döntések
4.4.4.	Értékelés elvégzése
4.4.5.	Értékmegállapítás és felhasználás
4.5	Kvalitatív értékelési szempontrendszer
4.5.1.	Jogi elemzés
4.5.2.	Piaci és üzleti elemzés
4.5.2.1.	Hasznosítás üzleti modellje
4.5.2.2.	Külső piaci környezet
4.5.3.	Műszaki elemzés
4.6.	Monetáris értékelési módszerek
4.6.1.	Módszertani összefoglaló
4.6.2.	Egyszerűbben alkalmazható értékelési módszertanok bemutatása

Fejezet szám	Értékelési segédlet fejezetei
4.7.	Monetáris értékelési útmutató
4.7.1.	Értékelési módszertan választása
4.7.2.	Értékelési modell építése - fő megfontolások
4.7.3.	Pénzügyi kimutatások felhasználása
4.7.4.	Royalty-mérték módszer elvégzésének részletei
4.7.4.1.	Pénzügyi előrejelzések készítése
4.7.4.2.	Hátralévő gazdasági élettartam (RUL – Remaining Useful Life) meghatározása
4.7.4.3.	Bevételek és értékesítési mennyiségek előrejelzése az IP élettartamára
4.7.4.4.	Pénzügyi előrejelzések validálása és dokumentálása.
4.7.4.6.	Licencbeevő költségei megállapítása
4.7.4.7.	Adózás számítása
4.7.4.8.	Mentesült royaltydíj összegek számítása.
4.7.4.9.1.	Diszkontráta kialakítása
4.7.4.10.	Végérték (terminal value) számítása
4.7.5.	Újraelőállítási/pótlási költség módszer elvégzésének részletei
4.7.5.1.	Újraelőállítás vagy pótlás költség módszer közötti választás
4.7.5.2.	Közvetlen költségek és közvetett költségek számítása.
4.7.5.4.	Vállalkozói ösztönző számítása
4.7.5.5.	Avulás számítása
4.7.5.1.	Számítási példa
4.7.6.	Forgatókönyv elemzés
4.7.7.	Érzékenységvizsgálat
4.7.8.	Adóhatás figyelembevétele
4.7.9.	Megállapított értékre vonatkozó konklúzió és az értékelés felhasználása

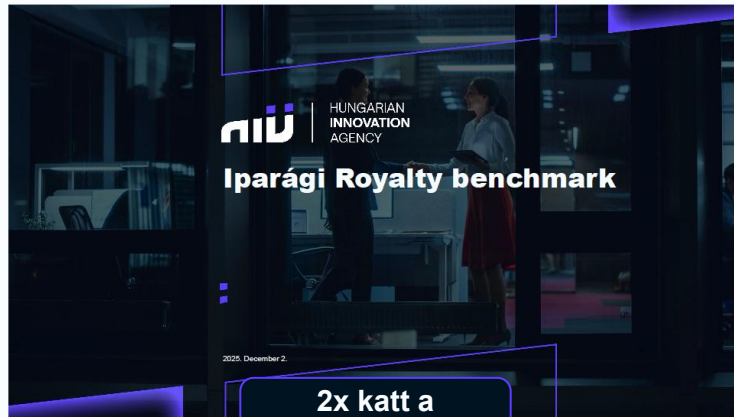
AIU | HUNGARIAN
INNOVATION
AGENCY

Nemzetközi helyzetkép

IP és immateriális javak értékelését támogató
nemzetközi erőforrások áttekintése

2x katt a
dokumentumra

2x katt a dokumentumra

NEMZETI
INNOVÁCIÓS
ÜGYNÖKSÉG